

MODUL ISTITABAH

MAJLIS AGAMA ISLAM SELANGOR(MAIS)

2016

Terbitan Pertama 2017

Hakcipta terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan ulang mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan apa cara sekalipun, sama ada secara elektronik, fotokopi, rakaman atau cara lain sebelum mendapat izin bertulis daripada MAJLIS AGAMA ISLAM SELANGOR (MAIS).

ISBN 978-983-2381-55-6

Reka bentuk dan atur huruf oleh:

Rimbunan Ilmu Sdn. Bhd.
No. 92-G, 92-1, 92-2, Blok 2,
Wisma Salleh Saidin,
Jalan Dwi Tasik, Dataran Dwi Tasik,
Bandar Sri Permaisuri, 56000 Kuala Lumpur.

Diterbitkan oleh:

MAJLIS AGAMA ISLAM SELANGOR (MAIS)

Aras 9, Menara Utara,
Bangunan Sultan Idris Shah,
No.2, Persiaran Masjid,
Bukit SUK, Seksyen 5,
40000 Shah Alam, Selangor.
Tel: 03-5514 3521 Faks: 03-5512 2035

Sekapur Sirih

Bismillahirrahmanirrahim....

Alhamdulillah, kesyukuran kita panjatkan ke hadrat Allah SWT dengan berkat kurnia dan inayah-Nya Modul Istitabah ini berjaya dihasilkan. Modul ini adalah hasil daripada Resolusi Persidangan Meja Istitabah dalam kerangka menangani masalah riddah di negeri Selangor. Modul ini dibangunkan dengan menggabungkan elemen wahyu dan sains dan merupakan modul pertama yang menggunakan pendekatan ini bagi menangani masalah riddah di dunia. Usaha ini adalah sebagai bukti kegigihan MAIS dalam melindungi akidah umat Islam sebagaimana yang dinyatakan di dalam Undang-undang Tubuh Kerajaan Negeri Selangor.

Modul ini dibangunkan khusus untuk memulihkan pesalah akidah dengan memaparkan proses pemulihan bermula daripada saringan klinikal, saringan kerohanian Islam dan pengukuran tahap riddah. Berasaskan kepada data yang diperolehi semasa sesi saringan, para pelatih akan mengikuti proses pemulihan dan pengukuhan. Modul ini juga menyediakan khidmat sokongan pasca pemulihan bagi memastikan akidah mereka terus kekal di dalam Islam. Pelatih yang telah disahkan pulih oleh Jawatankuasa Pemulihan Akidah akan bebas dari asnaf riqab namun akan terus dibantu oleh MAIS dengan menggunakan asnaf zakat yang lain dalam memastikan mereka boleh berdikari sendiri.

MAIS sentiasa komited dalam memastikan akidah umat Islam sentiasa terpelihara dan kukuh. Semoga dengan kewujudan modul ini, proses pemulihan akidah dapat dijalankan dengan lebih sistematik, teratur dan efisien. Harapan MAIS agar akidah Islamiah tetap berkembang utuh di negeri Selangor.

Dato' Setia Haji Mohamad Adzib bin Mohd Isa
S.S.I.S., D.S.S.A., K.M.N., A.M.N.
Pengerusi
Majlis Agama Islam Selangor (MAIS)

Sekapur Sirih

Bismillahirrahmanirahim....

Alhamdulillah bersyukur ke hadrat Allah SWT dengan berkat limpah kurnia-Nya Modul Istitabah Konsep dan Pelaksanaan di negeri Selangor ini berjaya direalisasikan dan didokumentasikan oleh pihak MAIS dalam menangani serta memulihkan kes-kes akidah dan sosial. Hasil proses Istitabah yang dilaksana telah menunjukkan kesan yang positif khususnya dalam kes akidah di negeri Selangor. Modul ini juga adalah kombinasi pemulihan klinikal dan rawatan spiritual Islam serta sinergi pelbagai bidang ilmu yang melibatkan aspek pemulihan, kaunseling dan alat pengukuran keparahan akidah yang selaras dengan hukum Syara'.

Modul ini terbahagi kepada empat fasa utama iaitu Fasa Pertama melibatkan proses saringan yang merangkumi saringan klinikal, rawatan spiritual Islam dan pengukuran keparahan akidah. Hasil data pelatih yang diperolehi daripada saringan ini membolehkan proses Istitabah diteruskan ke Fasa Kedua iaitu proses pemulihan. Seterusnya pelatih akan mengikuti Fasa Ketiga iaitu pengukuhan pemulihan. Sekiranya pelatih berjaya, pelatih akan dibebaskan. Modul ini dimantapkan lagi dengan Fasa Pasca Istitabah bagi tujuan pengukuhan yang berterusan agar pelatih terus kekal dalam akidah yang benar dan lurus.

Harapan saya agar modul ini menjadi pemangkin dalam usaha memulihkan kes-kes akidah dan sosial tegar di negeri Selangor. Di samping itu, usaha murni ini harus diteruskan lagi dan sentiasa dikembangkan dengan idea-idea baru agar proses Istitabah dapat dilaksanakan dengan jayanya. Sekalung penghargaan terima kasih kepada Jabatan Mufti Negeri Selangor, Jabatan Agama Islam Selangor, Universiti Sains Islam Malaysia, Darul Quran JAKIM, Universiti Putra Malaysia dan semua agensi yang terlibat dalam membangunkan Modul Istitabah ini. Tidak ketinggalan juga kumpulan pakar penggubal Modul Istitabah yang bertungkus lumus dalam menggembelng idea, menjana ilmu dan kepakaran bagi memastikan akidah umat Islam di negeri Selangor ini terjamin berpasak pada jalan Ilahi.

Akhir kata, setinggi-tinggi penghargaan kepada Ustaz Mohammad Zamri bin Mohamed Shapik, Tuan Guru Dr. Jahid bin Sidek, Dr. Azimi bin Hamzah, Dr. Nordin bin Ahmad dan Haji Ahmad Shahir bin Makhtar kerana telah memberi komitmen yang jitu sepanjang pelaksanaan Modul Istitabah ini.

Dato' Bakhtiar Bin Hussin
D.S.I.S., S.M.S., A.M.S.
Setiausaha
Majlis Agama Islam Selangor (MAIS)

Perakuan Mufti

Alhamdulillahrabbi Alamin, segala puji dan syukur saya panjatkan ke hadrat Allah SWT. Dengan limpah kurnia dan rahmat-Nya, Modul Istitabah ini berjaya didokumentasikan. Saya mengucapkan syabas dan tahniah kepada para kumpulan pakar, kakitangan Bahagian Pemulihan al-Riqab serta mereka yang terlibat secara langsung dan tidak langsung berkongsi ilmu dalam pembinaan Modul Istitabah ini, di mana mereka ini terdiri daripada kumpulan-kumpulan Pakar Instrumen Keparahan Riddah, Rawatan Spiritual Islam, Pemulihan dan Khidmat Sokongan.

Tujuan utamanya pembinaan Modul Istitabah ini bagi membantu pesalah-pesalah akidah dan sosial agar kembali bertaubat. Modul Istitabah ini adalah integrasi Rawatan Klinikal dan Rawatan Spiritual Islam. Juga gabungan antara sains dan Islam. Pada Fasa Pertama pesalah akan melalui proses saringan klinikal dan Rawatan Spiritual Islam, data yang didapati daripada saringan menentukan pesalah memasuki Fasa Kedua iaitu pemulihan. Setelah hasil penilaian Panel Istitabah mendapati keputusannya positif atau berjaya dipulihkan, maka pesalah akan mengikuti Fasa Ketiga iaitu Pengukuhan. Setelah selesai Fasa Pengukuhan, pesalah seterusnya akan mengikuti Fasa Keempat iaitu Khidmat Sokongan. Modul Istitabah ini telah berjaya diguna pakai bagi kes-kes akidah dan juga sosial di negeri Selangor. Modul ini juga merupakan perintis dan pemacu bagi MAIS dalam memastikan keutuhan akidah umat Islam terpasak pada paksinya.

Akhir kata, sekali lagi saya merakamkan setinggi-tinggi tahniah atas komitmen yang jitu daripada semua ahli kumpulan pakar, juga semua kakitangan MAIS yang terlibat dalam usaha ke arah memperkasa akidah umat Islam di negeri Selangor. Adalah penting usaha-usaha yang strategik seperti pembinaan Modul Istitabah ini dilaksanakan bagi membantu pemulihan, perlindungan, kawalan dan bantuan terhadap asnaf Riqab. Modul istitabah ini juga diharap dapat dikongsi bersama oleh Majlis Agama Islam negeri-negeri lain dalam usaha memartabatkan syiar Islam secara umumnya.

Sekian, terima kasih.

Sahibus Samahah Dato' Setia Haji Mohd. Tamyas Bin Abd. Wahid
S.S.I.S., D.P.M.S., P.P.T.
Dato' Seri Utama Diraja Mufti Selangor

Kandungan

BIL	TAJUK	MUKA SURAT
1.	SEKAPUR SIRIH Pengerusi MAIS	i
2.	SEKAPUR SIRIH Setiausaha MAIS/Pengerusi Jawatankuasa Penilai	ii
3.	PERAKUAN Y.A.D Dato' Mufti Diraja Selangor	iii
4.	PENGENALAN	1
	a. Latar belakang	2
	b. Pengenalan Modul	2
	c. Sasaran Pelatih	3
	d. Modul Istitabah MAIS	4
	e. Kandungan Modul	5
	f. Pelaksana	9
	g. Penilaian	10
	h. Pengesahan Modul	10
	i. Penutup	10
5.	SARINGAN	
	5.1 MODUL 1- Instrumen Pengukuran Keparahan Akidah	11
	Manual Penggunaan Instrumen Keparahan Akidah (A-Test)	13
	Apakah A-test?	13
	Syarat Penggunaan	13
	Apa yang Diukur Oleh A-test?	14
	Bila A-test dikendalikan?	15
	Tatacara Mengendalikan A-test	15
	Pemarkahan dan Tafsiran	15
	Lampiran A - Set Instrumen A-test	18
	Lampiran B - Keputusan A-test (Fasa Saringan)	24
	Lampiran C - Keputusan A-test (Fasa Pemulihan)	26
	Lampiran D - Keputusan A-test (Fasa Pengukuhan)	28

BIL	TAJUK	MUKA SURAT
	5.2 Manual Penelitian Berasaskan Pemerhatian AP-Log	30
	Pengenalan	30
	Apakah cakupan AP-log?	30
	Prosedur Pengendalian AP-log	30
	Teknik Pengumpulan Data AP-log?	31
	Tafsiran Pemerhatian AP-log	32
	Kaitan Keputusan AP-log dengan A-test	33
	Lampiran 1 - Borang Pemerhatian AP-log	34
	Lampiran 2 - Borang Keputusan AP-log	37
	• Arahan	37
	• Borang Keputusan AP-log Fasa 1	38
	• Borang Keputusan AP-log Fasa 2	40
	• Borang Keputusan AP-log Fasa 3	42
	Lampiran 3 - Ringkasan Keputusan AP-log	44
6.	RAWATAN SPIRITUAL ISLAM	47
	MODUL 2 - Model Rawatan Spiritual Islam	49
	6.1 BAHAGIAN A	
	PROGRAM MELAHIRKAN PERAWAT SPIRITUAL ISLAM	50
	Tajuk Aktiviti: Program Melahirkan Perawat	51
	Langkah-langkah Pelaksanaan dan Masa	60
	1. Pengenalan Rawatan Spiritual Islam (Akidah dan Syariah)	60
	2. Rahsia Jin Dan Syaitan (15 jam)	62
	3. Ilmu Dan Amalan Sihir (15 Jam)	64
	4. Penerangan Mengenai Kaedah Diagnosis (15 jam)	66
	5. Kaedah Menghadapi Serangan Makhluq Halus	70
	6. Latihan Rawatan (Latihan merawat pelatih 6 bulan)	83
	7. Latihan Kemahiran Lanjutan (Latihan kemahiran lanjutan 3 bulan)	83
	6.2 BAHAGIAN B	
	PROGRAM RAWATAN SPIRITUAL ISLAM PELATIH	84
	Model Umum Pemulihan	84
	Modul Rawatan Kerohanian Bahagian B – Tahap 1 dan 2	85
	(B1) Tajuk Aktiviti: Modul Rawatan Kerohanian Pelatih (Standard/Biasa)	85
	(B2) Tajuk Aktiviti: Modul Rawatan Kerohanian Pelatih (Separa Kritikal)	86
	(B3) Tajuk Aktiviti: Modul Rawatan Kerohanian Pelatih (Kritikal)	88

BIL	TAJUK	MUKA SURAT
	6.3 BAHAGIAN C	
	PROGRAM RAWATAN KEROHANIAN PELATIH	90
	Modul Umum Pemulihan	90
	Modul Rawatan Pemulihan Kerohanian Tahap 3	91
	(C1) Tajuk Aktiviti: Menanggal Sifat-sifat Buruk / <i>Takhalli</i> (Standard/Biasa)	91
	(C2) Tajuk Aktiviti: Menanggal Sifat-sifat Buruk / <i>Takhalli</i> (Separa Kritikal)	92
	(C3) Tajuk Aktiviti: Menanggal Sifat-sifat Buruk / <i>Takhalli</i> (Kritikal)	93
	6.4 BAHAGIAN D	
	PROGRAM RAWATAN KEROHANIAN PELATIH	95
	Modul Penyesuaian dan Penyelesaian Masalah	95
	(D1) Tajuk Aktiviti: Menanam Sifat-Sifat Terpuji / <i>Tahalli</i> (Standard/Biasa)	96
	(D2) Tajuk Aktiviti: Menanam Sifat-Sifat Terpuji / <i>Tahalli</i> (Separa Kritikal)	97
	(D3) Tajuk Aktiviti: Menanam Sifat-Sifat Terpuji / <i>Tahalli</i> (Kritikal)	98
	6.5 BAHAGIAN E	
	PROGRAM RAWATAN KEROHANIAN PELATIH	99
	Modul Pengukuhan dan Pemantapan	99
	Modul Istitabah Rawatan Kerohanian Pelatih (Pengukuhan)	100
	(E1) Tajuk Aktiviti: Penghayatan Aktiviti B, C dan D (Tajalli)	100
	6.6 SOP RAWATAN SPIRITUAL ISLAM (RSI) ISTITABAH	102
	Misi dan Visi Khidmat RSI Istitabah	102
	1. Kehadiran Pelatih Bersama Pengiring	102
	2. Pendaftaran	102
	3. Penerangan Lengkap	102
	4. Penjelasan Tentang Saka	103
	5. Pemeriksaan Penyakit Untuk Diagnosis	105
	6. Kaedah Pukulan	106
	7. Menjaga Keluhuran Akhlak Islam	106
	8. Kesalahan-Kesalahan Etika Semasa Rawatan	107
	9. Syarat-syarat Penting Menjadi Perawat Pelatih	108
	10. Pelbagai Kesalahan Dalam Pukulan	108
	11. Kaedah Mandikan Pelatih Ala Manarah	109
	12. Kesalahan Semasa Memandikan Pelatih	109
	6.7 METOD MENGESAN SYAITAN DAN JIN DALAM TUBUH (MMSJ™)	110
	Rujukan	112
7.	PEMULIHAN	
	MODUL 3 - Pemulihan	123

BIL	TAJUK	MUKA SURAT
7.1.	BAHAGIAN ORIENTASI	128
	7.1.1. <i>Ice Breaking</i>	128
	7.1.2. Kenal Diri - Pengukuran Tahap Permasalahan & Personaliti	129
	7.1.3. Kenal Diri - Penerokaan Kendiri	130
	7.1.4. Analisis SWOT	130
	7.1.5. Kenal Diri – Penilaian	130
	7.1.6. Pengurusan Emosi	131
7.2	BAHAGIAN PEMULIHAN UMUM	158
	7.2.1 Hakikat Kejadian Manusia	158
	7.2.2 Mengenal Allah	161
	7.2.3 Islam Agama yang Sebenar	163
	7.2.4 Konsep Suruhan dan Larangan	164
	7.2.5 Dosa dan Kehidupan	166
	7.2.6 Taubat dan Nasihat	170
	7.2.7 Kebahagiaan dalam Islam	173
	7.2.8 Perkara-perkara Membatalkan Akidah	174
7.3	BAHAGIAN KHUSUS	176
	7.3.1 Ajaran Sesat	176
	7.3.2 Kecelaruan Dalaman	177
	7.3.3 Krisis Sosial	178
7.4	BAHAGIAN PENYESUAIAN DAN PENYELESAIAN MASALAH	182
	7.4.1 Hanya Islam Pegangan dan Cara Hidupku Serta Pidato	182
	7.4.2 Pembangunan Diri	183
	7.4.3 Graf Kehidupan	184
7.5	BAHAGIAN PENGUKUHAN	186
	7.5.1 Akidah Akhir Zaman	186
	7.5.2 Tasawwur Islam	187
	7.5.3 Cinta Dalam Islam	188
8.	KHIDMAT SOKONGAN	
	MODUL 4 - Khidmat Sokongan	189
	8.1 Sokongan Kerohanian	192
	8.2 Sokongan Sosial	193
	8.3 Sokongan Psikologi	196
	8.4 Sokongan Perkhidmatan	197
	8.5 Sokongan Ekonomi	201
	8.6 Sokongan Kemasyarakatan	204
9.	PENUTUP	

JAWATANKUASA INDUK PENGGUBAL MODUL ISTITABAH MAIS

Penaung

Dato' Setia Haji Mohamad Adzib Bin Mohd Isa
Pengerusi Majlis Agama Islam Selangor

Penasihat 1

Dato' Bakhtiar Bin Hussin
Setiausaha/Pengerusi Jawatankuasa Penilai Istitabah

Penasihat 2

Prof. Dr. Mujaini Bin Tarimin
Pengerusi Jawatankuasa Riqab

Ketua Pasukan Penggubal Modul

YBhg. Mohamad Zamri Bin Mohamed Shapik
Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM)

Setiausaha

Ustazah Hafizatulakmal Binti Abdul Jalil
Pengurus Bahagian Pemulihan Al-Riqab

Penggubal Modul Alat Pengukuran Murtad

Prof. Dr. Azimi Bin Hamzah
Mantan Pensyarah Fakulti Pendidikan, UPM

Penggubal Modul Pemulihan

Dr. Nordin Bin Ahmad
Pengarah Darul Quran

Penggubal Modul Rawatan Islam

Dr. Jahid Bin Sidek
Yang diPertua Persatuan Kebajikan Bina Budi

Penggubal Modul Sokongan

Encik Ahmad Shahir Bin Makhtar
Pengarah Pembangunan Sektor Sosial

PASUKAN PENGGUBAL MODUL ISTITABAH MAIS

MODUL PENGUKURAN:

KETUA:

Prof. Dr. Azimi Bin Hamzah

AHLI:

Prof. Dr. Ezhar Bin Tamam
Dr. Muhammad Muhsin Bin Ahmad Zahari
En. Abdul Hadi Bin Sulaiman
En. Yuslan Bin Jamil
Ustaz Suhaimi Bin Ismail

MODUL PEMULIHAN:

KETUA:

Dr. Nordin Bin Ahmad

AHLI:

Prof. Madya Dr. Kamaruddin Bin Salleh
Prof. Madya Dr. Azman Bin Ab. Rahman
Tn. Haji Darudin Bin Taib
Ustaz Abu Zaki Bin Ismail
Ustaz Izhar Bin Ismail
En. Mohd Zaliridzal Bin Zakaria
Ustaz Wan Mohd Fazrul Azdi Bin Wan Razali

MODUL RAWATAN SPIRITUAL ISLAM

KETUA:

Dr. Jahid Bin Sidek

AHLI:

Dr. Ahmad Najaa' Bin Mokhtar
En. Azizul Azery Bin Zulazmi
En. Hamidun Bin Mohammad Husin
En. Mohd Shirazi Bin Md Sahari

MODUL KHIDMAT SOKONGAN

KETUA:

En. Ahmad Shahir Bin Makhtar

AHLI:

Ustazah Hafizatulakmal Binti Abdul Jalil
En. Zulhusni Bin Abd. Rasyid
En. Fadzirul Akmal Bin Mohd. Sharif
Pn. Rosmah Binti Yusoff
Pn. Dewiyana Binti Sarapudin
Ustaz Adlan Maaruf Bin Mohd Idris

Belakang dari kiri: Rose Effendi b. Marjumat, Izhar b. Ismail, Dewiyana bt. Sarapudin, Hafizatulakmal bt. Abdul Jalil, Rosmah bt. Yusoff, Faseha bt. Saibani

Hadapan dari kiri: Dr. Ahmad Najaa' b. Mokhtar, Ust. Mohamad Zamri b. Mohamed Shapik, Haji Ahmad Shahir b. Makhtar, Dr. Jahid b. Sidek, Prof. Dr. Ezhar b. Tamam

TIADA DALAM GAMBAR:

Prof. Dr. Azimi Bin Hamzah, Dr. Muhammad Muhsin Bin Ahmad Zahari, En. Abdul Hadi Bin Sulaiman, En. Yuslan Bin Jamil, Ustaz Suhaimi Ismail, Dr. Nordin Bin Ahmad, Prof. Madya Kamaruddin Bin Salleh, Prof. Madya Dr. Azman Bin Rahman, Tn. Haji Darudin Bin Taib, Ustaz Abu Zaki Ismail, En. Mohd Zaridzal Bin Zakaria, Ustaz Wan Fazrul Azdi Bin Wan Razali, En. Azizul Azery Bin Zulazmi, En. Hamidun Bin Mohammad Husin, En. Mohd Shirazi Bin Mohd Sahari, En. Zulhusni Bin Abd. Rasyid, En. Fadzirul Akmal Bin Mohd Sharif, YBhg. Dr. Siti Zubaidah Binti Ismail, En. Azizul Azery Bin Zulazmi, Adlan Maaruf Bin Mohd Idris.